

AANMELDNOTITIE VORMVRIJE M.E.R.-BEOORDELING

WSP Nederland B.V.
Orionweg 28
8938 AH Leeuwarden

tel. +31 (0)88 91 020 00
Iban NLO6 ABNA 0440 3394 21
KvK 20045963
BTW NLO065.66.832.B.01

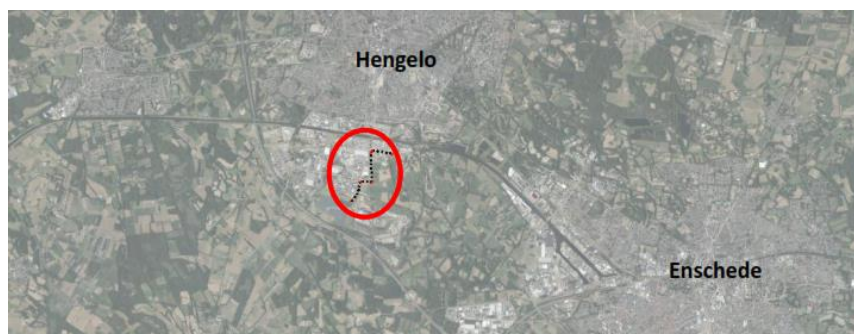
wsp.com

OPDRACHTGEVER	N.V. Nederlandse Gasunie
CONTACTPERSOON	De heer J. van Leerdam
BETREFT	Project 'G-H ombouw tracé Nouryon Hengelo'
UW KENMERK	I.013716.01
ONS KENMERK	SOL010746
CONTACTPERSOON WSP	Anita Heddes
TELEFOONNUMMER	06 - 22 915 110
E-MAIL	Anita.Heddes@WSP.com
AUTEUR	Dilly Boer
DATUM	11 februari 2021
STATUS	Concept (versie 2)

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In het kader van de ombouw van delen van het gastransportnet van G-gas (laag calorisch gas) naar H-gas (hoog calorisch gas) is de aanleg van een nieuwe transportleiding voorzien. Het tracé start in het zuidwesten bij het aftakschema S-9813 in een perceel van een voormalige boomkwekerij. Vervolgens loopt het tracé in HDD parallel aan de oostzijde langs de Boldershoekweg om bij het kruispunt met de Diamantstraat in open ontgraving af te buigen naar het oosten. Hierna loopt het tracé in een tweede HDD parallel ten zuiden van de Diamantstraat waar het de Boekeloseweg kruist. Oostelijk van de Diamantstraat ligt het tracé wederom in open ontgraving in een maisperceel. Vervolgens gaat het tracé in HDD ten oosten van de Boekelose weg in noordelijke richting om ter plaatse van de kruising met de Boortorenweg in open ontgraving een de Strootbeek te kruisen. Daarna vervolgt het tracé haar route in een HDD langs de Boortorenweg om ter plaatse van het Akzo Nobel terrein aan te sluiten. Het tracé heeft een lengte van circa 1,8 km inclusief de HDD's. De lengte van de open ontgravingen bedraagt in totaal circa 160 meter.

Figuur 1: Ligging leiding

Figuur 2: Tracé leiding

1.2 BESLUIT MILIEUEFFECTRAPPORTAGE 1994

De activiteiten in het plangebied vallen onder de volgende categorie van bijlage II bij het Besluit milieueffectrapportage 1994:

- categorie D 8.2 : de aanleg, wijziging of uitbreiding van een buisleiding voor het transport van aardgas, in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een buisleiding die, over een lengte van 5 kilometer of meer, is gelegen/geprojecteerd in een gevoelig gebied (beschermd natuurmonument, vogel- of habitatrictlijn, Nederlands NatuurNetwerk voor zo ver vastgelegd in bestemmingsplan, grondwaterbeschermingsgebieden en stiltegebieden).

De leiding heeft een lengte van 1,8 kilometer en is niet geprojecteerd in een gevoelig gebied. Dit betekent dat een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig is.

1.3 PROCEDURE

Op 7 juli 2017 is het Besluit milieueffectrapportage gewijzigd. Eén van de belangrijkste gevolgen van deze wetswijziging is dat een vormvrije m.e.r.-beoordeling dezelfde procedure moet doorlopen als een formele m.e.r.-beoordeling: een particulier of ondernemer die initiatiefnemer is van een bepaalde activiteit, dient een aanmeldnotitie in bij het bestuursorgaan dat bevoegd is te besluiten op de aanvraag waarmee de activiteit mogelijk wordt gemaakt. Het bevoegd gezag neemt vervolgens een beslissing of al of niet een milieueffectrapportage moet worden doorlopen. Het bevoegd gezag moet (binnen 6 weken) beslissen of een milieueffectrapportage moet worden doorlopen (artikel 7.17 onder 1 Wet milieubeheer). De beslissing moet worden gemotiveerd op grond van de informatie (aanmeldnotitie) en de relevante criteria van bijlage III bij de m.e.r.-richtlijn. De beslissing wordt gepubliceerd in een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huis bladen en, als geen milieueffectrapport moet worden gemaakt, in de Staatscourant. Tegen een m.e.r.-beoordelingsbeslissing is alleen bezwaar of beroep mogelijk als deze beslissing de belanghebbende, los van het voor te bereiden besluit, rechtstreeks in zijn belang treft. Verder staat er tegen een m.e.r.-beoordelingsbeslissing geen direct bezwaar en beroep open, maar alleen via het besluit waar de beslissing bij hoort, bijvoorbeeld het vaststellen van het bestemmingsplan of een omgevingsvergunning.

Deze notitie is de aanmeldnotitie voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling van de activiteit die hiervoor is beschreven.

1.4 GEBRUIKTE INFORMATIE

Voor het opstellen van deze aanmeldnotitie en de toets aan de verschillende criteria (zie onderdeel 2) is mede gebruik gemaakt van onderzoeken die zijn uitgevoerd voor de onderbouwing van de toelaatbaarheid van de werkzaamheden, waaronder onderzoek naar archeologie, geohydrologie, bodem, niet gesprongen explosieven en flora en fauna.

2 M.E.R.-BEOORDELING

In de m.e.r.-beoordeling moet aandacht worden besteed aan alle criteria die zijn opgenomen in bijlage III bij de Europese richtlijn 'betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten'. De aanmeldnotitie is weliswaar onderdeel van een verplichte procedure, maar is inhoudelijk en naar voorkomen nog steeds 'vormvrij'. In het vervolg van dit onderdeel worden de criteria daarom kort en bondig beschouwd. Een uitgebreide beschouwing van de effecten van de activiteit is te vinden in (onder meer) de stukken die in onderdeel 2 zijn genoemd en hier niet inhoudelijk worden herhaald.

2.1 KENMERKEN VAN HET PROJECT

Bij het **kenmerk van het project** moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- a. de omvang van het project;
- b. de cumulatie met andere projecten;
- c. het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- d. de productie van afvalstoffen;
- e. verontreiniging en hinder;
- f. risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

2.1.1 OMVANG EN ONTWERP VAN HET PROJECT

Het project omvat de aanleg van een nieuwe leiding, ter vervanging van een bestaande leiding, van 1,8 kilometer. Het tracé kruist verschillende objecten. De leiding wordt grotendeels met een HDD-boring aangelegd en beperkt via een open ontgraving.

2.1.2 CUMULATIE MET ANDERE PROJECTEN

Voor zo ver op dit moment bekend, worden er in de omgeving geen andere projecten uitgevoerd, die een relevante cumulatie met de aanleg van de leidingen veroorzaken.

2.1.3 HET GEBRUIK VAN NATUURLIJKE HULPBRONNEN

Bij het graven van sleuven en putten, het boren en het bemalen worden machines en generatoren ingezet. Deze gebruiken brandstof. De uitvoeringsduur, in combinatie met het aantal machines en generatoren zorgt niet voor een zodanig gebruik van brandstoffen, dat hierdoor belangrijke nadelige milieugevolgen ontstaan.

2.1.4 PRODUCTIE VAN AFVALSTOFFEN

Bij de aanleg van de leidingen komen slechts beperkt afvalstoffen vrij, in de vorm van aan het werk gerelateerd leidingenafval, hout, enz. Ook hierdoor ontstaan geen belangrijke nadelige milieugevolgen.

2.1.5 VERONTREINIGING EN HINDER

De werkzaamheden zorgen op zichzelf niet voor verontreiniging. De activiteiten zorgen alleen in de aanlegfase - mogelijk - voor hinder. In de eindsituatie, als de werkzaamheden volledig zijn uitgevoerd, bestaat er geen enkele hinder. De hinder veroorzakende werkzaamheden bestaan uit graven, bemalen, transport, enz. Het boren van leidingen vanuit werkputten veroorzaakt geen relevante hinder. Het tracé loopt over/langs bedrijventerreinen en een bestaande weg. In de omgeving zijn niet of nauwelijks hindergevoelige objecten aanwezig.

Gezien de uitvoeringsduur in combinatie met de uitvoeringswijze en het aantal/de soort machines, is de eventuele hinder niet zodanig dat dit leidt tot belangrijke nadelige milieugevolgen.

2.1.6 RISICO OP ONGEVALLEN OF VOOR MENSELIJKE GEZONDHEID

De aard en omvang van de werkzaamheden op zich zorgen niet voor een risico op ongevallen. De aanwezigheid van een in werking zijnde gasleiding is wel van belang uit oogpunt van externe veiligheid. Voor de leiding is een kwalitatieve risicoanalyse (QRA) uitgevoerd (zie paragraaf 2.3.4).

2.2 PLAATS VAN HET PROJECT

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop het project van invloed kan zijn moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- a. het bestaande grondgebruik;
- b. de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
- c. het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:
 - wetlands;
 - kustgebieden;
 - berg- en bosgebieden;
 - reservaten en natuurparken;
 - gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (= Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (= Habitatrichtlijn);
 - gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
 - gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
 - landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

Ad a.

Het bestaande grondgebruik is grotendeels agrarisch, deels bedrijvigheid en groen. Het tracé doorkruist verschillende bestemmingsplannen. In onderstaande afbeelding is een uitsnede van de verbeeldingen van de verschillende bestemmingsplannen opgenomen, afkomstig van www.ruimtelijkeplannen.nl.

Figuur 3: Uitsnede verbeeldingen (www.ruimtelijkeplannen.nl)

Ad b en c.

Het gebied waar de leiding wordt aangelegd heeft geen bijzondere kwaliteiten. Bijzondere gebieden, zoals Nederlands Natuurnetwerk en Natura 2000-gebieden liggen op grote afstand, respectievelijk 500 meter en 4,5 kilometer.

2.3 KENMERKEN VAN HET POTENTIËLE EFFECT

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project moeten in samenhang met de criteria van de punten 1 (par. 2.2) en 2 (par. 2.3) in het bijzonder in overweging worden genomen:

- a. het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking);
- b. het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- c. de waarschijnlijkheid van het effect;
- d. de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

2.3.1 GEOHYDROLOGIE - WATER

Er is een geohydrologisch rapport¹ opgesteld voor de geplande bemalingen voor een eerder voorgesteld tracé. Het nu voorliggende tracé wijkt qua ligging en uitgangspunten enigszins af van het tracé dat is gehanteerd in dit rapport, maar de onderzoeksresultaten geven een goed beeld voor het huidige tracé. Op grond van het inmiddels uitgevoerde grondonderzoek, het nieuwe tracé en de nieuwe uitgangspunten zal een nieuw geohydrologisch rapport worden opgesteld.

Onttrekking en lozing

Om droog te kunnen werken is het nodig grondwater te onttrekken en het opgepompte grondwater te lozen. Het Waterschap Vechtstromen is bevoegd gezag voor deze handelingen. Op grond van de berekeningen voor het oude tracé is voor de onttrekking en lozing naar verwachting een vergunning nodig van het waterschap Vechtstromen. In het grondwater zijn mogelijk relatief hoge ijzerconcentraties aanwezig, waardoor verkleuring van het oppervlaktewater kan optreden. Om dit te voorkomen dienen zuiverende maatregelen te worden getroffen.

Zettingen

Gezien de lokale aanwezigheid van mogelijk ondiepe veen- en/of kleilagen is er een risico op zettingen. Er moeten enkele zettingsberekeningen uitgevoerd te worden om de hoeveelheid zetting inzichtelijk te maken. Daarnaast moeten eventuele risico's voor gevoelige objecten zoals spoorwegen, opstallen, wegen, kabels en leidingen mogelijk nader beschouwd worden.

Bodemverontreiniging

Uit het bodemonderzoek (zie paragraaf 2.3.5) blijkt dat er geen verontreiniging van betekenis in de bodem aanwezig is. Het verspreiden van verontreiniging is niet aan de orde.

Aardkundige waarden

Binnen het invloedsgebied van de bemalingen zijn geen beschermde aardkundig waardevolle gebieden aanwezig. Wel zijn een aantal aardkundig waardevolle gebieden gelegen binnen het invloedsgebied van de bemalingen, waaronder beekdalen en stuwwallen. Gezien de beperkte zettingsgevoeligheid van de ondergrond zullen deze gebieden niet worden aangetast.

Grondwaterbeschermingsgebieden en overige onttrekkingen

Binnen het invloedsgebied van de bemalingen is een grondwateronttrekking en een gesloten bodemenergiesysteem aanwezig. Gezien de ligging van deze grondwateronttrekkingen binnen het invloedsgebied van de bemalingen is er mogelijk een risico op capaciteitsvermindering van bovengenoemde onttrekkingen ten gevolge van de voorgenomen bemalingswerkzaamheden. De risico's dienen daarom nader beschouwd te worden.

¹ Geohydrologisch rapport, bureaustudie aanleg DN200 HTL-leiding voor ombouw industrie G naar H Gas t.b.v. AkzoNobel (Nouryon) te Hengelo (Antea Group, kenmerk 452508-GHR-01, d.d. 17 september 2019, concept).

2.3.2 NATUUR

Soortenbescherming

Uit een bureaustudie² in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied:

- *Mogelijk jaarrond beschermde nesten*
Deze liggen langs drukke wegen op het bedrijventerrein, waardoor al een hoge natuurlijke achtergrondverstoring plaatsvindt. Een ontheffing is niet nodig.
- *Algemene broedvogels (zeer waarschijnlijk nestplaatsen)*
Onder voorwaarden is hiervoor geen ontheffing nodig, bijvoorbeeld omdat buiten het broedseizoen wordt gewerkt, vogelwerende maatregelen worden genomen en/of het terrein voor uitvoering van de werkzaamheden wordt gecontroleerd op broedende vogels.
- *Vleermuizen (rust- en verblijfplaatsen en mogelijke essentiële vliegroutes)*
Als gewerkt wordt met verlichting, moet deze worden weggedraaid van de omgeving of vleermuisvriendelijk worden uitgevoerd.

Gebiedsbescherming

Er ligt geen Natura 2000-gebied binnen de invloedsfeer van de voorgenomen ingreep (afstand tot dichtstbijzijnde gebied is circa 4,5 kilometer). Significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied zijn op voorhand uitgesloten. Effecten van stikstofuitstoot (NOx) en -depositie op stikstofgevoelige habitats kunnen over een grotere afstand voorkomen. Uit een berekening van de stikstofdepositie³ blijkt dat er een kleine tijdelijke toename optreedt, tijdens de aanlegfase, van 0,01 mol/ha/jaar. Het bevoegde gezag voor de Wet natuurbescherming voor de leiding, de minister van Landbouw Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, vindt een dergelijke tijdelijke kleine toename acceptabel.

2.3.3 ARCHEOLOGIE

Er is een onderzoek naar mogelijke archeologische resten uitgevoerd.⁴ Met de voorgenomen tracéwijziging in de vorm van HDD boring, met slechts op de knikpunten een open ontgraving, is de impact van de aanleg op eventuele archeologische resten in grote mate beperkt. Daarnaast ligt het tracé in al aanwezige bermen en langs de rand van bebouwd (industrie) gebied en niet meer grotendeels in het buitengebied. Behoud van eventuele archeologische resten in situ is daarmee geëffectueerd.

Er zijn nog vijf kleine deelgebieden over waar de aanleg in open ontgraving plaatsvindt (deelgebied I tot en met V). Deelgebied I en IV zijn formeel al vrijgegeven via het bestemmingsplan (geen dubbelbestemming voor het beschermen van archeologische waarden). Deelgebieden II en V bevinden zich in een druk bezette kabels- en leidingenstrook, waarin geen intacte bodemsituatie meer te verwachten is. Het advies is om ook deze deelgebieden vrij te geven.

Deelgebied III bevindt zich aan de buitenzijde van de bestaande kabel en leidingstrook: de restverwachting blijft daar dus middelhoog. De voorgenomen aanleg is op die plaats met 10 meter strekking (tot circa 80 m² ontgraving) echter zeer gering en de omvang van het werk is op deze plaats niet in verhouding tot het bij een middelhoge verwachting vrijgestelde oppervlak van 5.000 m². Het advies is om ook dit deelgebied III vrij te geven.

Het bevoegd gezag, de gemeente Hengelo, is bevoegd om dit advies om te zetten in een (selectie-)besluit.

2.3.4 EXTERNE VEILIGHEID

Er is een onderzoek gedaan naar het onderwerp externe veiligheid.⁵ Het gaat om een leiding met een diameter van 168,30 mm en een druk van 79,90 bar. Voor de nieuwe leiding is het Plaatsgebonden risico (PR) en het Groepsrisico (GR) berekend. Het plaatsgebonden risico is de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een

² Natuurtoets, Aanleg DN150-leiding voor ombouw industrie G naar H gas t.b.v. AkzoNobel (Nouryon) te Hengelo (Antea Group, kenmerk 452508-NT-01, d.d. 19 oktober 2020).

³ Memo stikstofdepositie, G-H ombouw tracé Nouryon Hengelo, (WSP Nederland B.V., kenmerk SOL010746, d.d. 8 februari 2021).

⁴ Archeologisch bureauonderzoek (Antea Group Archeologie 2019/38, d.d. 14 oktober 2020).

⁵ QRA Leiding A-508-11, de aanleg van de leiding naar Nouryon Industrial chemicals BV aan de Boortorenweg in de gemeente Hengelo (Arcadis, kenmerk D10022242:11, d.d. 19 januari 2021).

bepaalde plaats nabij een buisleiding zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval met die buisleiding. Dit wordt weergegeven door middel van een PR-contour weergegeven. Binnen de PR 10-6 contour bedraagt de kans op overlijden ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen maximaal één op de één miljoen per jaar. Uit de berekeningen blijkt dat de leiding geen PR10-6-contour heeft en er dus geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen deze contour kunnen liggen.

Het groepsrisico wordt gevormd door de cumulatieve kansen per jaar per kilometer buisleiding dat ten minste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een buisleiding en een ongewoon voorval met die buisleiding. De waarde van het GR wordt in een grafiek weergegeven met een fN-curve. In de grafiek wordt het aantal slachtoffers op de horizontale as uitgezet tegen de cumulatieve frequentie per jaar op de verticale as. Voor het groepsrisico geldt geen grens- of richtwaarde, maar een oriëntatiewaarde. Uit berekeningen blijkt dat het groepsrisico kleiner is dan de oriëntatiewaarde.

2.3.5 BODEM

Uit een historisch bodemonderzoek uit 2020⁶ blijkt dat er, op twee deellocaties na, geen reden is te veronderstellen dat langs het geplande tracé sprake is van bodemverontreiniging. Ten noorden van het kruispunt Boortorenweg en Boekeloseweg is sprake van een grondwaterverontreiniging met HCH en zware metalen in concentraties tot boven de Interventiewaarde en ter hoogte van het uittredepunt op routekaart A-508-11-KR-001 is mogelijk sprake van het voorkomen van sterk verhoogde concentraties HCH in het grondwater. De kans op de aanwezigheid van HCH op locaties waar gegraven moet worden is aanwezig. Ter hoogte van enkele open ontgravingen en in- en uittredepunten is mogelijk asbest aanwezig, als gevolg van puin in de bodem.

Er is tevens een verkennend bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd⁷. Hieruit blijkt het volgende:

- zintuiglijk zijn alleen ter hoogte van de in- en uittredepunten op routekaarten A-508-11-KR004 t/m -006 in de bovengrond sporen en brokken baksteen waargenomen;
- op alle overige locaties is in de grond en het grondwater (na herbemonstering) sprake van het voorkomen van maximaal licht verhoogde concentraties aan metalen, PCB, minerale olie en OCB;
- in de sporen en brokken baksteen bevattende grond en in de aanwezige puinverharding ter plaatse van routekaarten A-508-004 t/m -006 is zowel zintuiglijk als ook analytisch geen asbest aangetoond;
- uit de analysesresultaten van de waterbodem volgt dat de waterbodem verspreidbaar is op aangrenzende percelen en, getoetst als grond, voldoet aan de bodemkwaliteitsklasse Industrie. De waterbodem is niet verspreidbaar in zoet oppervlaktewater. De waterbodem voldoet aan klasse B indien deze wordt toegepast in oppervlaktewater.

Op grond van het uitgevoerde onderzoek kan verder worden geconcludeerd dat er geen sprake is van een bodemverontreiniging van betekenis. Verder onderzoek wordt dan ook niet noodzakelijk geacht. Op de graafwerkzaamheden is naast de basishygiëne, geen veiligheidsklasse van toepassing.

2.3.6 EXPLOSIEVEN

Er is een vooronderzoek uitgevoerd naar het mogelijk voorkomen van niet gesprongen explosieven.⁸ Op basis van het vooronderzoek is geconcludeerd dat er indicaties zijn voor de aanwezigheid van conventionele explosieven als gevolg van gevechtshandelingen in het verleden. In de verdachte gebieden worden ofwel geen grondroerende werkzaamheden uitgevoerd, dan wel een boring wordt uitgevoerd, die dieper is dan tot waar nog explosieven worden verwacht en waarvan het in- en uittredepunt buiten het verdachte gebied vallen.

⁶ Historisch vooronderzoek tracé Hengelo, aanleg DN300 HTL-leiding voor ombouw industrie G naar H gas t.b.v. AkzoNobel (Nouryon) te Hengelo (Antea Group, kenmerk 452508-MKO-001, d.d. 22 september 2020, concept).

⁷ Verkennend asbest- en (water)bodemonderzoek project 'G-H ombouw tracé Nouryon Hengelo' (Lievense | WSP, kenmerk SOL010746MK d.d. 21 januari 2021).

⁸ Vooronderzoek CE, Gasunie Hengelo Tracé van G naar H, (AVG, kenmerk 42508, d.d. 22 september 2020).

3 CONCLUSIE

De ombouw van de leiding van G naar H Gas zorgt niet voor zodanige belangrijke nadelige milieugevolgen dat het doorlopen van een milieueffectrapportage aan de orde is. Het bevoegd gezag wordt verzocht te besluiten dat voor dit project geen milieueffectrapportage nodig is.